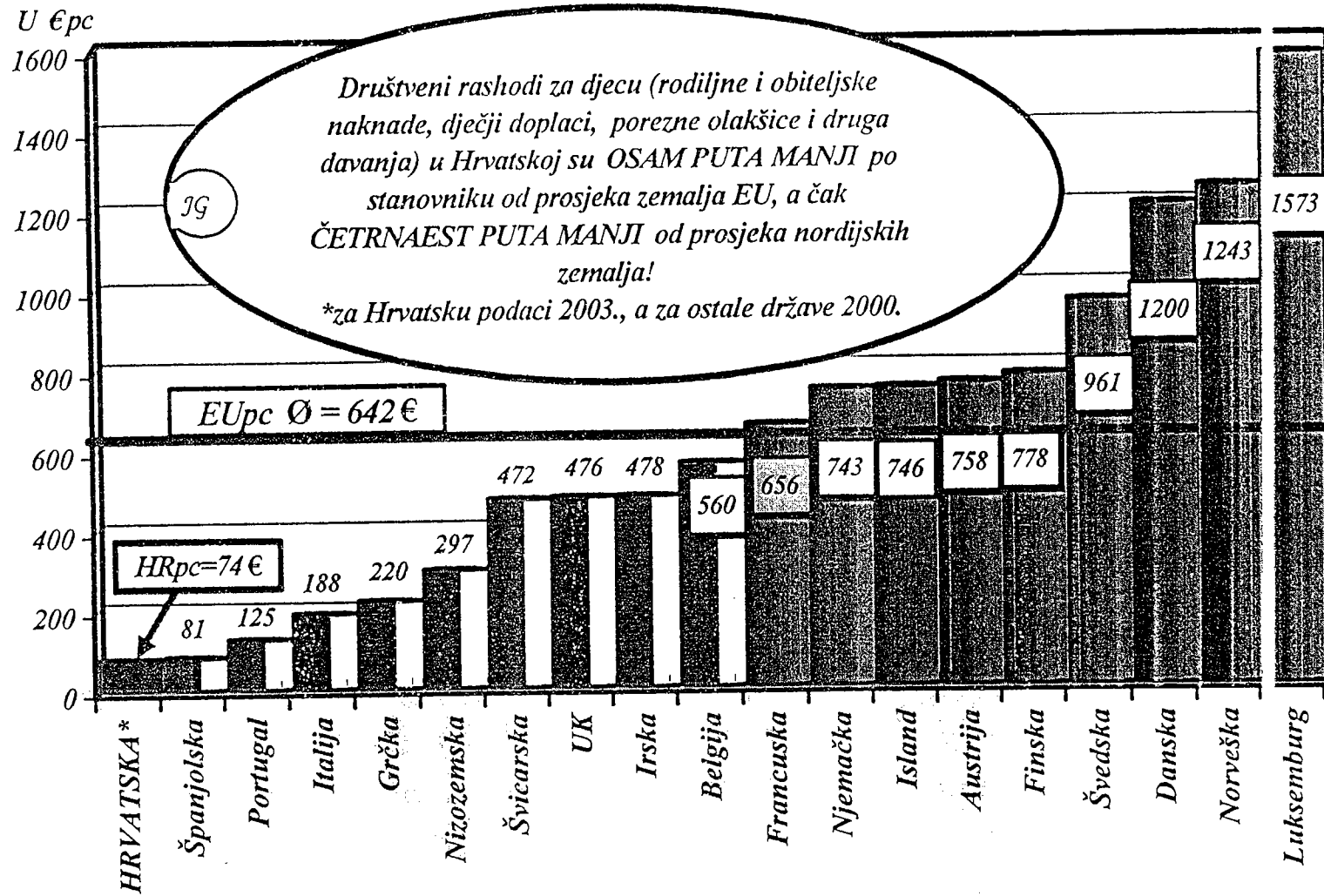

- ZAŠTO HRVATSKOJ TREBA *NPP*?

1. Zato što smo već duže od desetljeća u *stvarnoj depopulaciji* - imamo apsolutno brojčano smanjenje stanovništva(!), uz ubrzanje negativnog trenda,
2. Zato što smo već trinaest godina u *prirodnoj depopulaciji* – imamo manji broj živorođenih od broja umrlih(!), uz ubrzanje negativnog trenda,
3. Zato što smo već preko pola stoljeća u *naraštajnoj (generacijskoj) depopulaciji* – imamo za trećinu manje rođene djece nego roditelja, a za dvije trećine od praroditelja («djedova i baka»),
4. Zato što smo već čitavo stoljeće u *selilačkoj (migracijskoj) depopulaciji* – imamo manje useljenika od iseljenika, a negativni trend kvalitetno se pogoršava,
5. Zato što nam je još uvijek *smrtnost dojenčadi (relativno) do dva puta veća* nego u zemljama Europske unije,
6. Zato što nam je još uvijek *smrtnost odraslog stanovništva (20-50 godina) do dva puta veća (relativno)* nego u zemljama Europske unije,
7. Zato što smo upravo ušli u razdoblje *ubrzanog depopulacije radnog stanovništva*, s ubrzavajućim trendom njegova smanjivanja u odnosu na *radno ovisno stanovništvo(!)*,
8. Zato što smo već nekoliko desetljeća u razdoblju ubrzanog *demografskog starenja* i upravo ulazimo u razdoblje «demografske eksplozije» *četvrte dobi (80 i više godina)* – starijih osoba koje za svakodnevni život (*i psiho-fizički i zdravstveno*) trebaju pomoć drugih osoba,
9. Zato što smo već preko pola stoljeća u *narušavanju prostornog razmještaja stanovništva*, «ušli» u razdoblje u kojem preostalo stanovništvo na sve većem dijelu Hrvatske izlazi iz *razdoblja ne mogućnosti vitalnog samo-obnavljanja i prelazi u razdoblje izumiranja(!)*,
10. Zato što je sa stoljećem koje smo otpočeli živjeti *nastupilo razdoblje borbe za opstanak stanovništva*, jer su između 1991. i 2003. kroz prirodnu i selilačku depopulaciju, do sada (u demografskom smislu) «izgubljeni gradovi Rijeka i Split», do 2030. godine «izgubit ćemo Zagreb», a do kraja stoljeća ...?

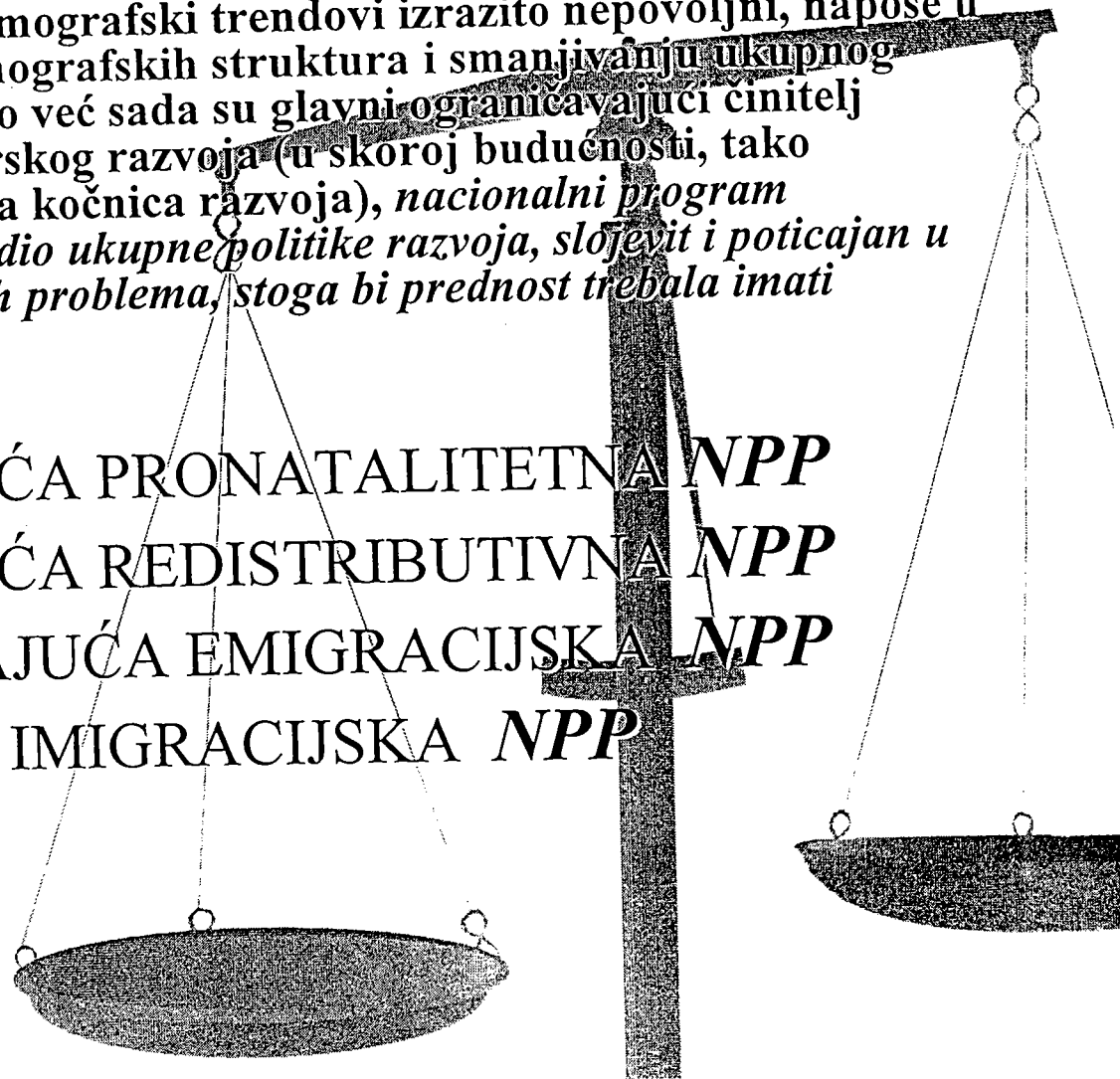
DRUŠTVENI RASHODI PO STANOVNIKU ZA "DJECU" U ODABRANIM DRŽAVAMA OKO 2000. GODINE*

- KAKVA HRVATSKOJ TREBA *NPP?*

Iako su u Hrvatskoj ukupni demografski trendovi izrazito nepovoljni, napose u dugoročnom narušavanju demografskih struktura i smanjivanju ukupnog broja stanovnika, a posljedično već sada su glavni ograničavajući činitelj održiva društvenog i gospodarskog razvoja (u skoroj budućnosti, tako "usmjereni", postati će izravna kočnica razvoja), *nacionalni program populacijske politike mora biti dio ukupne politike razvoja, slojevit i poticajan u rješavanju većine demografskih problema, stoga bi prednost trebala imati slijedeća područja u NPP:*

1. STIMULIRAJUĆA PRONATALITETNA *NPP*
2. STIMULIRAJUĆA REDISTRIBUTIVNA *NPP*
3. DESTIMULIRAJUĆA EMIGRACIJSKA *NPP*
4. SELEKTIVNA IMIGRACIJSKA *NPP*

1. TEMELJNA NAČELA *NPP*

- A) Poštivanje temeljnih ljudskih prava u *NPP*
- B) Slobodno i odgovorno roditeljstvo u *NPP*
- C) Ravnopravnost spolova u *NPP*
- D) Dragovoljnost u primjeni i korištenju *NPP*

2. CILJEVI NPP

- *OPĆI CILJ:*

STVARANJE POTICAJNOG DRUŠTVENOG OKRUŽENJA I
BLAGOSTANJA ZA DJECU I OBITELJ KROZ *NPP*

- *POSEBNI DEMOGRAFSKI CILJEVI:*

1. OBRNUTI TREND VITALNIH PROCESA IZ NEGATIVNOG U
POZITIVNI:

a) *Podizanjem razine nataliteta*

b) *Smanjivanjem razine mortaliteta*

2. OBRNUTI TREND MIGRACIJSKIH PROCESA IZ
NEGATIVNOG U POZITIVNI:

a) *Destimuliranjem emigracije (bržim*

gospodarskim razvojem i zapošljavanjem u Hrvatskoj)

b) *Selektivnom imigracijom (u skladu s ciljevima
gospodarskog razvoja)*

3. USMJERITI TREND NUTARNJIH MIGRACIJA U CILJU
RAVNOMJERNIJEG PROSTORNOG RAZMJEŠTAJA
STANOVNIŠTVA

Ostvarenje navedenih ciljeva dovesti će do zaustavljanja pada ukupnog broja stanovnika, do uravnoteženijeg razvoja dobno-spolne strukture, te ravnomjernijeg demografskog i gospodarskog razvoja u prostoru.

3. MJERE *NPP*

A) Kratkoročne (trenutne)

Uz već postojeće mjere (rodiljne naknade i sl.) predlažemo i:

- jednokratna pomoć roditeljima za tek rođeno dijete (primjerice u visini tromjesečnih izdataka za podizanje djeteta = Ø neto plaća),
- poticanje tvrtki u kojima rade roditelje na pomoć pri podizanju novorođenčeta; kroz jednokratnu novčanu pomoć, izgradnju jaslica i vrtića i sl. (oslobađanjem od poreznih obveza na takva sredstva),
- poticanje lokalni (općine/gradovi i županije) vlasti na brže rješavanje infrastrukture za potrebe djece predškolskog i školskog uzrasta (jaslice, vrtići i škole s cjelodnevnim boravkom)
- poticanje poduzeća, lokalnih i državnih vlasti na brže i povoljnije rješavanje zapošljavanja i stambenog zbrinjavanja mladih, a napose mladih obitelji....

B) Dugoročne (10 i više godina)

- razraditi (i usvojiti) mjere tijekom 2004. godine

C) Trajne (permanentne)

- razraditi (i usvojiti) mjere tijekom 2004. godine.

4. SREDSTVA ZA *NPP*

- A) Sredstva za ostvarivanje ciljeva (i provođenje) NPP namjenski bi trebala biti određena u Državnom proračunu.
- B) Za određene ciljeve NPP, čiju bi realizaciju ostvarivali preko lokalne samouprave (županija i gradova/općina), sredstva bi se mogla formirati (ili iz državnog proračuna rasporediti) u proračunu tih tijela.
- C) Trebalo bi razmotriti i mogućnost osnivanja zasebnog fonda ili zaklade za NPP (što bi olakšalo korištenje sredstava iz donacija, sponzorstava i drugih izvora - “*dječja kuna*”)

5. NOSITELJI *NPP*

- Kako je riječ o *nacionalnoj* (državnoj) *populacijskoj politici*, nositelji (kreatori i izvršitelji) su nužno *državna zakonodavna i izvršna vlast (Hrvatski sabor i Vlada)*.
- U izvršavanju nekih elemenata *NPP*, nositelj može biti i lokalna samouprava (*županije, gradovi/općine*), ali samo u dijelu koji (i kako) joj namijeni državna zakonodavna i izvršna vlast.

